

Imatra Elekter AS elektrivõrguga liitumise ja tarbimis- ning tootmistingimuste muutmise tasu arvutamise meetodika

Kooskõlastatud Konkurentsiameti 04.06.2008 otsusega nr 010-08 LT.

1. Mõisted

1.1 Kindlaksmääratud piirkond – piirkond, kus kliendi liitmiseks Imatra Elekter AS-i omandis oleva elektrivõrguga on vaja ehitada või rekonstrueerida kuni 200 m madalpingeliini.

1.2 Liituja – tarbija, tootja, liinivaldaja või teine võrguettevõtja, kes taotleb oma elektripaigaldise ühendamist võrguga või tarbimis-, tootmistingimuste muutmist.

1.3 Liitumine – liituja elektripaigaldise jaotusvõrguga ühendamine.

1.4 Liitumispunkt – turuosalise elektripaigaldise täpselt määratletud ühenduskoht võrguga.

1.5 Liitumisleping – liitumise või tingimuste muutmise kohta Imatra Elekter AS ja liituja vahel sõlmitav kirjalik leping.

1.6 Liitumistasu – liituja poolt võrguga ühendamise eest makstav tasu.

1.7 Elektripaigaldis on elektriseadmete ja -juhtide statsionaarselt paigaldatud talitluslik kogum.

1.8 Elektrivõrk – Imatra Elekter AS-le kuuluv elektripaigaldis või selle osa, mis sisaldab 0,4 - 35 kV õhu- ja kaabelliine ning 10/0,4 ja 35/10 kV alajaamu.

1.9 Rekonstrueerimine – õhuliini või maakaabelliini kaabli vahetamine suurema ristlõikega kaabli vastu liini läbilaskevõime suurendamiseks.

1.10 Kaitsme nimivool – kaitset läbida võiv maksimaalne püsiv vool amprites, mille juures kaitse ei rakendu.

1.11 Regulatsiooniperiood – periood, mille jooksul võrguettevõtja rakendab liitumis- ja tingimuste muutmise tasusid. Regulatsiooniperiood on 12 kuud ja ühtib võrgutasude regulatsiooniperioodi aastaga.

1.12 Tarbimistingimused – pingesüsteem, võrguühenduse läbilaskevõime amprites või lubatud võimsus kilovattides, liitumispunkti asukoht ja mõõtepunkti või -punktide asukoht.

1.13 Tingimuste muutmine – tarbimis- või tootmistingimuste muutmine.

1.14 Tingimuste muutmise tasu – tingimuste muutmise eest makstav tasu.

1.15 Tootja – isik, kes soovib toota või toodab elektrienergiat ühe või mitme tootmiseseadme, sh elektrituulikute abil.

1.16 Tootmistingimused – pingesüsteem; lubatud võrku antav vool amprites või lubatud võrku antav võimsus kilovattides ;liitumispunkti asukoht ja mõõtepunkti või –punktide asukoht; tootmisseadmete arv, tüüp ja võimsus; kaitse- ja juhtimisautomaatika konfiguratsioon ning sätted; mõõteseadmete funktsionaalsus.

1.17 Detailplaneeringu ala - ala, mille loomise eesmärgiks on vastavalt planeerimisseadusele maakasutus- ja ehitustingimuste seadmine detailplaneeringu kohustusega aladel ja planeeritava maa-ala kruntideks jaotamine, tehnovõrkude ja -rajatiste asukoha ning ehitusõigusega lubatud hoonete määramine.

2. Üldpõhimõtted

2.1. Liitumisinvesteeringutest kaetakse üks osa liitujate poolt makstavatest tasudest ja teine osa võrgutasudest. Võrgutasudest kaetav osa sisaldub Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud võrgutasude otsuses.

2.2. Liitumistasu või tarbimis- või tootmistingimuste muutmise tasu hulka arvatakse uue tarbimis või tootmisvõimsuse ühendamiseks või olemasolevate tarbimis- või tootmistingimuste muutmiseks vajalikud kulud, sealhulgas uute elektripaigaldiste ehitamise ja olemasolevate elektripaigaldiste ümberehitamise kulud.

2.3. Tingimuste muutmise tasu võrdsustatakse liitumistasuga, kui toimub liitumispunkti kaitsme (peakaitsme) nimivoolu suurendamine madalpingel. Keskpingel tarbijatele ja tootjatele määratakse tingimuste muutmise tasu vastavalt tegelikele kuludele.

2.4. Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu arvutamisel arvestatakse perspektiivsete liitujate ning juba liitunud tarbijate tarbimis-või tootmisvõimsuse suurendamisega, võttes sealjuures arvesse piirkonna arengukavasid ja planeeringuid. Tasude arvutamisel lähtutakse turuosaliste võrdse kohtlemise printsiibist ning arvutatakse kõikidele sarnastes tingimustes olevatele tarbijatele tasud ühtsest printsiibist lähtudes.

2.5. Liituja elektripaigaldise ühendamise seotud elektrivõrgu osa konfiguratsiooni ja tehnilised parameetrid määrab Imatra Elekter AS lähtudes optimaalseimast ja efektiivseimast lahendusest, arvestades seejuures ka head inseneritava.

2.6. 1-faasilise ja 3-faasilise elektripaigaldise võrguga ühendamisel rakendatakse ühesugust, liitumispunkti kaitsme nimivoolust sõltuvat liitumistasu.

2.7. Kuni 10A nimivooluga elektripaigaldise võrguga ühendamise eest võetav tasu määratakse vastavalt tegelikele kuludele. Kasutatakse näiteks elektrikarjuste, liiklusloendurite või muude kuni 10A nimivooluga elektritarvitite võrguga ühendamiseks.

2.8. Olemasoleva liitumispunkti kaitsme (peakaitsme) nimivoolu vähendamist käsitletakse eraldi kulupõhise tasuga teenusena. Kui kaitsme vähendamisega ei kaasne ettenägematuid kulusid, toimub kuni 63A peakaitsme vähendamine Konkurentsiameti poolt kinnitatud võrgu lisateenuse “Mitmesugused tööd peakaitsemega” hinnaga.

2.9. Kui liituja soovib madalpingel võrguühenduse loomisel erilahendust, mille tehniline lahendus erineb antud tarbimiskoha jaoks rakendatavast optimaalseimast ja efektiivseimast lahendusest, siis tasub ta kõik sellega kaasnevad täiendavad kulud.

2.10. Ühefaasiliselt pingesüsteemilt kolmefaasilisele üleminekul kasutatakse tasu arvutamisel koefitsienti, mis kujuneb 3-faasilisele pingesüsteemile ülemineku prognoositava ühe ampri maksumuse ning ampritasu või peakaitsme suurendamise liitumise prognoositava ühe ampri maksumuse suhtena. Seejuures on aluseks kaitsme nimivool.

2.11. Liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu kehtestatakse regulatsiooniperioodiks, mis on 1 aasta ja ühtib võrgutasude regulatsiooniperioodi aastaga.

2.12. Imatra Elekter AS prognoosib liitumis- ja tingimuste muutmise tasu regulatsiooniperioodiks valemiga:

$L = O - K$, kus

L on liitujate poolt makstud liitumis - või tingimuste muutmise tasu madalpingel eurodes;

O on madalpinge liitumiste ja tingimuste muutmise otsekulu prognoos eurodes;

K on Konkurentsiameti poolt kooskõlastatud võrgutasude otsuses osundatud võrgutasudesse lülitatav liitumise - ja tingimuste muutmise otsekulude summa antud võrgutasude regulatsiooni aastal eurodes.

2.13. Imatra Elekter AS peab liituja poolt makstava liitumis- või tingimuste muutmise tasu prognoosi ja tegeliku laekumise arvestust võrgutasude regulatsiooniperioodi vältel.

Tekkinud vahe võetakse arvesse järgmise võrgutasude regulatsiooniperioodi reguleeritava vara arvestuses.

3. Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu kindlaksmääratud piirkonnas

3.1 Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu kindlaksmääratud piirkonnas määratakse valemiga:

$$T = I / P_{\text{kokku}} \text{ (eurot/A), kus}$$

T – liitumis- ja tingimuste muutmise tasu võrguühenduse läbilaskevõime ampri kohta

kindlaksmääratud piirkonnas, eurot/A;

I- liitujate poolt tasutava liitumis- või tingimuste muutmise otsekulu prognoos kindlaksmääratud piirkonnas eurodes;

P_{kokku} - regulatsiooniperioodi jooksul prognoositav lisanduvate amprite maht madalpingel

kindlaksmääratud piirkonnas.

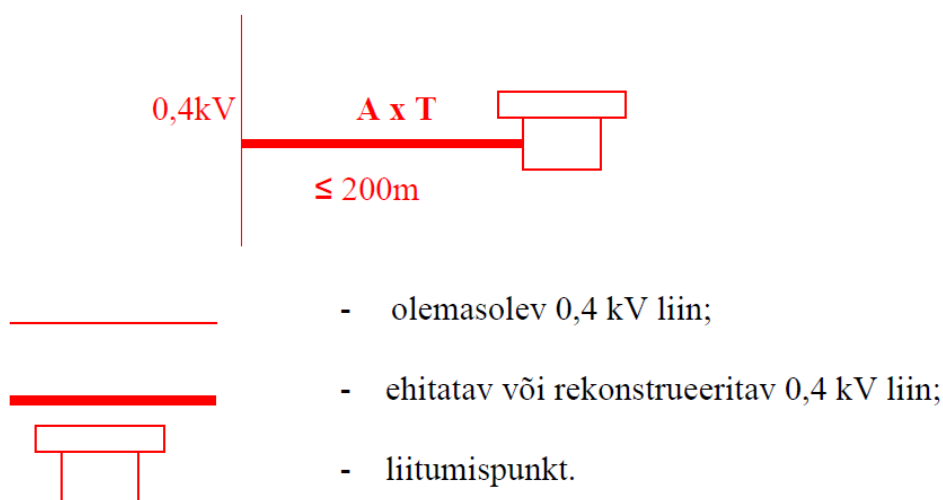
3.2. Võrguga ühendamise.

$$\text{Liitumistasu } L = A \times T ;$$

A- peakaitse nimivoolu suurus, A;

T- liitumis- ja tingimuste muutmise tasu võrguühenduse läbilaskevõime ampri kohta

kindlaksmääratud piirkonnas, eurot/A

Joonis 1. Liitumistasude arvutamine

3.3. Tingimuste muutmine.

3.3.1. Tingimuste muutmine liitumispunkti kaitsme nimivoolu suurendamisega:.

$$L = (A1 - A2) \times T$$

A1 - soovitud liitumispunkti kaitsme nimivool, A;

A2 - olemasolev liitumispunkti kaitsme nimivool, A.

T- liitumis- ja tingimuste muutmise tasu võrguühenduse läbilaskevõime ampri kohta

kindlaksmääratud piirkonnas, eurot/A

3.3.2. Tingimuste muutmine ühefaasiliselt võrguühenduselt kolmefaasilisele võrguühendusele üleminekul:

$$L = A1 \times T \times C$$

A1- soovitud peakaitse nimivoolu suurus, A;

T- liitumis- ja tingimuste muutmise tasu võrguühenduse läbilaskevõime ampri kohta

kindlaksmääratud piirkonnas, eurot/A

C- 3-faasilisele pingesüsteemile ülemineku prognoositava ühe ampri maksumuse ning ampritasu või peakaitse suurendamise liitumise prognoositava ühe ampri maksumuse suhte koefitsient.

4. Liitumis- ja tingimuste muutmise tasu väljaspool kindlaksmääratud piirkonda

Tasu arvestamine madalpingevõrguga liitumisel ja tingimuste muutmisel väljaspool

kindlaksmääratud piirkonda toimub kulupõhise kalkulatsiooni alusel.

Olemasolevate tarbijatega piirkonnas arvatakse keskpingel tehtavatest kuludest liitumis- või tingimuste muutmise tasusse proportsionaalne osa ehitatava keskpingeliini ja alajaama ehituskuludest. Proportsioon leitakse jagades liitumispunkti kaitsme nimivoolu alajaamaga ühendatud liitumispunktide kaitsmete nimivoolude summaga.

Madalpingel tehtavatest kuludest, kui sellel on olemasolevaid tarbijaid, arvatakse liitumis- või tingimuste muutmise tasusse kulud, mis on otseselt seotud antud liitumispunktiga ja proportsionaalne osa muudest konkreetse ehitatava/ümberehitatava madalpinge liiniga seotud kuludest. Proportsioon leitakse jagades liitumispunkti kaitsme nimivoolu selle liiniga ühendatud ja/või ühendatavate liitumispunktide kaitsmete nimivoolude summaga.

5. Ajutised liitumised on kulupõhised, mille aluseks on liitujaga kooskõlastatud kalkulatsioonid.

6. Keskpingeliitumised on kulupõhised, mille aluseks on liitujaga kooskõlastatud kalkulatsioonid.

Kui keskpinge liitumise jaoks peab Imatra Elekter AS liituma OÜ Elektrilevi või AS Eleringi võrguga, siis sisaldab liitumistasu ka neid kulusid.

Kui keskpinge liitumise jaoks peab Imatra Elekter AS suurendama OÜ-ga Elektrilevi või AS-ga Elering kokkulepitud võrguühenduse läbilaskevõimet, siis sisaldab liitumistasu ja tingimuste muutmise tasu ka selleks vajalikku proportsionaalset kulu. Proportsioon määratakse liitumisest tingitud lisanduva läbilaskevõime suhtega ühenduse läbilaskevõimesse peale suurendamist.

7. Liitumised detailplaneeringuga aladel

Detailplaneeringuga aladel on liitumine kulupõhine.

Kui kogu ala osas on liitujaks üks isik, siis on liitumistasuks ala elektrivarustuse väljaehitamiseks tehtavad kulud.

Hilisem tingimuste muutmise tasu arvutamine toimub vastavalt p.3.3.